

2, 1. Hip. 1, 36. MBH. 14, 2626. HARIV. 3522. R. 2, 52, 15. 108, 2. Spr. 2887. MĀKĪ. 147, 6. KATHĀS. 13, 60. 40, 68. WIND. SANCARA 94. Verz. d. Oxf. H. 256, a, 17. धृति° VEDĀNTAS. (Allah.) No. 81. (ब्राह्मणाः) प्राकृताः संस्कृतास्तथा MBH. 3, 13437. रत्नस R. 3, 35, 19. प्राकृताः स्त्रियः MBH. 4, 276. R. 6, 104, 6. सुप्राकृतेव स्त्री ganz gemein R. SCHL. 2, 22, 19. वचांसि gemeine Reden HARIV. 14381. प्राकृती बुद्धिः R. 1, 75, 23. °कृता ed. Bomb. 24 (der Schol. aber wieder प्राकृती) und GOAR. 77, 26. die gemeine Sprache ist die vom Volk gesprochene, das Prākṛit, welches die Grammatiker aus dem Sanskrit ableiten: प्रकृतिः संस्कृतम् तत्र भवं तत् आगतं च प्राकृतम् HEMAD. in Verz. d. Oxf. H. No. 410. प्राकृतभाषिन् MĀKĪ. 2, 15. KATHĀS. 6, 148. KĀVYĀD. 1, 33. fgg. Schol. zu ÇĀK. 9, 6. Verz. d. B. H. 154, 3 v. u. 292, 10 v. u. Ind. St. 8, 295. Eine der 7 Strecken der Planetenbahn heisst प्राकृत VARĀH. BRH. S. 7, 8. sie umfasst nach Parāçara die Nakshatra Svāti, Bharanī, Rohiṇī und Kṛttikā 9, 13. 14. — 2) aus der Natur hervorgegangen, zu ihr in Beziehung stehend, materiell VP. bei MUIR, ST. IV, 34. fg. गुणाः Bṛĥ. P. 3, 27, 1. सर्गं die primitive, aus der Natur hervorgehende Schöpfung VP. 37. Bṛĥ. P. 3, 10, 17. MĀK. P. 43, 73. 47, 32. 35. 36. Verz. d. Oxf. H. 82, b, 18. 19. लय, प्रलय, प्रतिसंचर eine Auflösung, bei der Alles wieder in den Zustand der Natur zurückkehrt, VP. 12. 630. 635. MĀK. P. 46, 3. nach dem BRAHMAVAIV. P. im ÇKDr. auch = प्रकृतेर्लयः die Auflösung der Natur.

प्राकृतकामधेनु (प्रा° + का°) f. Titel einer Prākṛit-Grammatik COLEBR. Misc. Ess. II, 48.

प्राकृतचन्द्रिका (प्रा° + च°) f. Titel der Prākṛit-Grammatik des Vararūki, die auch प्राकृतप्रकाश heisst, COLEBR. Misc. Ess. II, 44. 48. Verz. d. Oxf. H. No. 405.

प्राकृतव n. nom. abstr. von प्राकृत 1. KĀTJ. ÇR. 5, 4, 3.

प्राकृतदीपिका (प्रा° + दी°) f. Titel eines Commentars zum Saṃkship-tasāra LASSEN, Instit. linguae pracr. 16.

प्राकृतपाद (प्रा° + पाद°) m. Titel einer Prākṛit-Grammatik von Nārāja Verz. d. Oxf. H. No. 413.

प्राकृतपिङ्गल (प्रा° + पि°) Piṅgala's Schrift über die Prākṛit-Metra COLEBR. Misc. Ess. II, 22. 65. Ind. St. 8, 202 u. s. w.

प्राकृतप्रकाश (प्रा° + प्र°) m. Titel von Vararūki's Prākṛit-Grammatik, vollständig herausgegeben von Cowell. Verz. d. Oxf. H. No. 405.

— Vgl. प्राकृतचन्द्रिका.

प्राकृतमनोरमा oder einfach मनोरमा f. Titel von Bhāmaha's Commentar zum प्राकृतप्रकाश COLEBR. Misc. Ess. II, 22. 44.

प्राकृतलङ्केश्वर (प्रा° + ल°) Titel einer Prākṛit-Grammatik COLEBR. Misc. Ess. II, 48.

प्राकृतशासन (प्रा° + शा°) n. Lehrbuch der Prākṛit-Sprache LASSEN, Instit. linguae pracr. 19, N. 1.

प्राकृतसर्वस्व (प्रा° + स°) n. Titel einer Schrift Ind. St. 8, 273.

प्राकृतायन m. patron. von प्रकृत gaṇa स्रष्टादि zu P. 4, 1, 110.

प्राकृतिक adj. (f. ई) von प्रकृति Natur SIDDHĀNTAÇR. 3, 64. SĀMKEJAK. 43. WILSON in SĀMKEJAK. S. 142. 145. Bṛĥ. P. I, XLVIII. VĀJU-P. in Verz. d. Oxf. H. 49, b, 8. TATTVAS. 31.

प्राक्रमन् (प्राश् + क°) n. 1) ein vorgängiges, vorbereitendes Verfahren

Suça. 2, 409, 17. — 2) eine in einem früheren Leben vollbrachte Handlung: प्राक्रमोपासितं ज्ञतोः सर्वमेव शुभाशुभम् KATHĀS. 40, 113. 39. Verz. d. B. H. 288, 23.

प्राकृत्य (प्राश् + क°) m. Vorzeit: प्राकृत्यविषयाधिपाः MĀK. P. 118, 30. — Vgl. पुराकृत्य, पूर्वकृत्य.

प्राकूल (प्राश् + कूल°) adj. dessen Büschel nach Osten gerichtet sind, von Kuça-Gras ĀÇV. GṚH. 3, 2. 5. M. 2, 75. Bṛĥ. P. 8, 24, 40. Fehlerhaft für प्राकूल (s. u. तूल), wie auch einige Hdschr. des ĀÇV. GṚH. haben. Derselbe Fehler in दक्षिणकूल (u. कूल falsch erklärt) mit nach Süden gerichteten Grasspitzen und प्राचीनकूल mit nach Osten gerichteten Grasspitzen Bṛĥ. P. 1, 19, 17.

प्राक्नेवल (प्राक् + के°) adj. heisst eine Krankheit, welche in ihrer eigenthümlichen Form auftritt ohne vorgängige anderweitige Krankheitserscheinungen und ohne Complication, Suça. 1, 127, 10. 13.

प्राक्षरण (प्राश् + च°) adj. heissen die weiblichen Geschlechtstheile, welche den Fehler haben in der Erregung beim Beischlaf dem Manne voranzuschieben, ÇĀRṆG. SĀM. 1, 7, 102; vgl. Suça. 2, 296, 13. 297, 8. ÇKDr. u. d. W. योनि, wo sie चरणान्दपूर्वा oder स्रतिपूर्वा heissen.

प्राक्षिरम् (प्राक् + चि°) adv. ehe es zu spät ist, bei Zeiten: प्रदीप्य यः प्रदीपामिं प्राक्षिरं नाभिधावति । भस्मापि स न विन्देत् शिष्टं क्व च न भारत ॥ MBH. 2, 2130.

प्राक्काय (प्राश् + काया) n. das nach Osten-Fallen des Schattens: °काये कुक्षरस्य M. 3, 274.

प्राक्तन (von प्राक्) adj. f. ई früher, ehemaltig, alt HARIV. 14590. RAGH. 1, 20. °जन्मन् KUMĀRAS. 1, 30. KATHĀS. 27, 101. Bṛĥ. P. 7, 10, 36. कवि ÇRUT. 26. KUMĀRAS. 6, 10. °कर्मबन्धनैः (प्राक्तनकर्मन् = देव Schicksal ĠĀṬĀDH. im ÇKDr.) PANĒAT. III, 160. Verz. d. B. H. 288, 2 v. u. सप्तदिनकथा KATHĀS. 27, 108. 29, 95. 39, 159. 40, 101. 106. 46, 14. RĪGĀ-TAN. 6, 147. Bṛĥ. P. 4, 13, 31. SĀH. D. 23, 20. 26, 2 (Gegens. इदानीत्तन). HIT. 15, 1. Schol. in der Einleit. zu KĀURAP.

प्राक्तनय (प्राक् + त°) m. Bṛĥ. P. 3, 1, 25 vom Comm. durch ein früherer Schüler erklärt; es ist aber wohl die v. l. प्राप्तनय vorzuziehen.

प्राक्तस् (von प्राक्) adv. von vorn, von Ost AY. 18, 3, 8.

प्राक्तात् (wie eben) adv. dass. RV. 7, 104, 19.

प्राकूल s. u. तूल und vgl. प्राकूल.

प्राक्पद (प्राश् + पद°) n. ein vorangehendes Wort, das vordere Glied eines Compositum Ind. St. 8, 465. AK. 3, 6, 40. — Vgl. पूर्वपद.

प्राक्युष्पा (प्राश् + पुष्प°) f. P. 4, 1, 64. VĀRT. 1. Sch. VOP. 4, 15.

प्राक्फल (प्राश् + फल°) m. Brodfruchtbaum (पनस) ĠĀṬĀDH. im ÇKDr.

प्राक्फल्गुनी = पूर्वफल्गुनी KOSHTHIPRADIPA im ÇKDr.

प्राक्फल्गुनीभिव (प्रा° + भव°) m. der Planet Jupiter HĀ. 36.

प्राक्फल्गुन m. dass. ÇĀNDAR. im ÇKDr.

प्राक्फल्गुनी f. pl. = पूर्वफल्गुनी VARĀH. BRH. S. 15, 9.

प्राक्फल्गुनय m. der Planet Jupiter TRĪK. 1, 1, 91.

प्राक्रियकामुद adj. von प्रक्रियकामुदी Verz. d. Oxf. H. 161, a, 4 v. u.

प्राक्शस् (von प्राक्) adv. von vorn, von Ost GOBH. 1, 7, 25. 8, 6.

प्राक्शिरस् (प्राश् + शि°) adj. den Kopf nach vorn, nach Osten gerichtet habend ÇAT. BR. 14, 9, 2, 13. ĀÇV. GṚH. 1, 11. 23. KĀTJ. ÇR. 6, 5,